

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložil(a) student(ka): Otakar Bartošík

Název práce:

Slovenská reemigrace z Ukrajiny

Vedoucí práce:

Zdeněk Uherek

1. CÍL PRÁCE (*uvedte, do jaké míry byl naplněn*):

Název práce je poněkud širší než cíle práce. Cílem práce je na základě narativních interview zaznamenat změny sebeidentifikace migrantů ze Slovenska do Volyňské oblasti po druhé světové válce, jež po určité době pobytu na Volyni následně migrovali do českých Neratovic. Dalším cílem je analyzovat příčiny těchto změn a jejich ovlivnění vnějším kontextem. Práce se tedy zabývá situačností identit v souvislosti se změnou kontextu u relativně úzké skupiny osob spojených příbuzenskými vazbami. Díky dlouhodobému kontaktu s aktéry mohl autor přistoupit k řešení otázek individuálních motivací a pokusit se o hlubokou introspekci do strategií sebeidentifikace jednotlivců při migračních procesech. Cíle práce lze pokládat za splněné.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Nelze říci, že by se jednalo o extrémně náročný terén. Autor pracoval zejména s vlastními příbuznými a navazoval na bakalářskou práci. V prostředí, které jemu samotnému bylo známé, si však dokázal pokládat neotřelé otázky a odpovídat na ně tak, že přinesl řadu zajímavých informací širší odborné obci. Práce je proporční. Má odpovídající teoretickou část zaměřenou k otázkám analýzy vyprávění. Jádro práce ale leží v empirické části, která dominuje. Co se výběru literatury týče, literatura k samotné problematice vysídlení skupiny Rusínů na Ukrajinu po roce 1945 ze Slovenska je nebohatá a k přípravě na získání kvalitních terénních dat byla autorem využita stoprocentně. Literatura k dalším referenčním tématům, zejména k problematice Volyňských Čechů, je uváděna přiměřeně a nehraje klíčovou úlohu.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

V současné době je pro mne práce přehledná. Pro pochopení podstaty u prvního čtení by ještě následné stylistické úpravy neškodily. Grafická úprava textu je odpovídající. Práce není z hlediska členění zbytečně komplikovaná, abstrakt je srozumitelný. Přílohy jsou skromné, k tématu by se dalo zveřejnit mnoho doprovodného materiálu. Lze však konstatovat, že přílohy, které byly zařazeny, odpovídají tématu.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Autor si zvolil problematiku přiměřenou rozsahu diplomové práce a navrhl otázky, které k danému terénu doposud nebyly otevřeny. Téma vysídlení Rusínů na Ukrajinu a jeho kontexty bylo do roku 1989 nepublikované a i po roce 1989 je v České republice stále ve stínu jiných otázek. Sebrané narace přináší nové poznatky a v kontextu s literaturou, která je prezentována, jsou samy o sobě již vědeckou hodnotou, která může být po patřičné úpravě publikována. Způsob, jakým autor pracuje s tématem identit, má samozřejmě rezervy. Přestože se jedná o úzký okruh lidí, bylo by možné z narací ještě více vytěžit. Teoretické ukotvení, na rozdíl od originalnosti dat, odpovídá zcela úrovni diplomové práce. Především závěr by mohl být podrobnější a mohl by jednoznačněji odpovědět na otázky položené v úvodu. Celý text vybízí k tomu, aby se autor vyjádřil k tématu identit a mocenských vztahů ve stylu, jak by si otázku určitě položil Erich Wolf nebo James Clifford. Na druhé straně oceňuji, že autor v závěru alespoň upozorňuje na několik důležitých bodů, na nichž práci staví.

Přestože lze na práci najít celou řadu nedostatků, přináší rozhodně nová data a je z hlediska zkoumané problematiky vysoce inovativní.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Téma identit je uchopitelné z řady úhlů pohledu. Někteří autoři rozlišují identitu (resp. identity) vnější, deklarované, a vnitřní, skryvané, podkomunikované, ale prožívané. Našel byste takovou dichotomii u svých aktérů? Pokud ano, jakými nástroji byste zkoumal vnitřní identity?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

výborně až velmi dobře, podle výsledku obhajoby

Datum: 15.5.2012

Podpis: PhDr. Zdeněk Uherek, CSc.

Stvrzuji, že autorem posudku je PhDr. Zdeněk Uherek, CSc.

18.5.2012

Doc. Petr Lozoviuk, Ph.D.

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Otakar Bartošík

Název práce: Slovenská reemigrace z Ukrajiny

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Mgr. Klára Strohsová

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce je, jak uvádí autor „analyzovat strukturální rovinu společenských klasifikací a sociální kontext situace, ve které se aktér sebereprezentuje“ (str.5). Tuto analýzu autor konkrétně aplikuje na příkladu migrace a reemigrace Slováků na a z Ukrajiny, resp. konkrétně pak na migraci rodiny Complovy a Michňovy z Jakuban do Volyňské gubernie poblíž západoukrajinského Dubna po 2. světové válce a jejich pozdější přesídlení v 70. letech do českých Neratovic. Takto rámcově definovaná výzkumná otázka byla v diplomové práci zodpovězena a cíl práce byl naplněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Předkládaná diplomová práce je proporčně vhodně rozdělena, teoretická část navazuje a vhodně doplňuje vlastní etnografickou část práce. Kapitoly jsou jasně členěné a text je srozumitelný. Práce je dostatečně tvůrčí. I když nutno podotknout, že autorova diplomová práce navazuje na práci bakalářskou. V tomto ohledu je nicméně bakalářská práce v textu několikrát konfrontována a kvalitně rozpracována. Práce tak doznala mnoha vhodných a kvalitních změn. Osobně oceňuji především část práce, zabývající se historickým kontextem přesídlení, který je doplněn o velmi cenné výpovědi informantů a nabízí tak řadu zajímavých informací (především kapitoly 5.1 Agitace, 5.2 Cílový prostor – Dubnovský rajón a 5.3 Návrat do Československa). Pro výzkum byla vhodně zvolena metodologie – biografický přístup. V práci nechybí ani kapitola týkající se představení literatury a odborníků zabývajících se daným tématem.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

K formální úpravě diplomové práce Otakara Bartošíka nemám větších výhrad. Jazykový projev je slušný. Autor správně cituje a odkazuje na literaturu. Kapitoly jsou přehledně členěné. V textu se občas vyskytují překlepy nebo stylistické chyby. Úpravy by také zasloužila grafická úprava, která působí značně rozhozeně – některé odstavce jsou špatně odsazené, někdy jsou řádky rozhozené, str. 74, 78, 79 a 80 zůstala např. prázdná. Přílohy jsou vhodné, i když by mohly být bohatší.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Celkový dojem z diplomové práce Otakara Bartošíka je více než dobrý. I když autor navazuje na

svou bakalářskou práci a pracuje pro něj v dobře známém terénu, dokázal sesbírat velmi kvalitní etnografický materiál. Sesbíraná data jsou pak velmi dobře propojena s historiografickou částí, se kterou také tvoří velmi komplexní celek a navíc otevírá témata, kterým v odborné literatuře nebylo doposud věnováno dostatek prostoru. Nicméně teoretická část spjatá s otázkou sebeidentifikace a stigmatizace dle etnicity by mohla být rozpracována detailněji. Otázka práva sebeidentifikace je tak vlastně zastíněna velmi kvalitním zpracováním historiografického tématu – tématu reemigrace Slováků z Ukrajiny. Což je zřejmě především v drobné neprovázanosti úvodu a závěru. Právě závěr práce by mohl být ucelenější a především odpovídat na otázky, které byly kladeny v úvodu práce (Kdo má právo na identifikaci subjektu – subjekt nebo společnost? Jakým způsobem se do tzv. „labellingu“ promítá mocensky nerovnoměrné postavení jedince a sociálních institucí? apod.). Předkládaná práce studenta Otakara Bartošíka je však podařená, ucelená a splňuje nároky kladené na diplomovou práci.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Pokusil jste se pro rozšíření diplomové práce oproti bakalářské vypátrat a kontaktovat další informátory? V části etnografické – týkající se právě identifikační strategie subjektu a analýze interview – se věnujete analýze „pouze“ dvou rozhovorů (Taťána a Štefana). Proč tímto analytickým nástrojem neprošli i rozhovory s Helenou a Annou?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

Práci navrhuji hodnotit známkou výborně až velmi dobře – dle obhajoby.

Datum: 22. 5. 2012

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

Průběh obhajoby diplomové práce:

Téma: Slovenská emigrace z Ukrajiny

vedoucí práce: PhDr. Zdeněk Uherek, CSc.

oponent:

průběh obhajoby:

Komise představila posudky na předloženou práci.

Student reagoval na otázky vyplývající z posudků.

Práce byla obhájena.

Členové zkušební komise:

PhDr. Mgr. Marek Jakoubek, Ph.D.

Mgr. Daniel Sosna, Ph.D.

RNDr. Vladimír Blažek, CSc.

Mgr. Lenka Jakoubková Budilová,

Ph.D.

Mgr. Ladislav Toušek

Klasifikace: *výborně*

Datum obhajoby: 31. května 2013

.....
podpis zkoušejícího